نشریه فرهنگ و ارتقای سلامت فرهنگستان علوم پزشکی
سال چهارم، شماره چهارم، زمستان ۹۹، صفحات ۴۵۳ تا ۴۵۴

خلاصه سیاستی

بازشناسی، تبیین، ترویج، توسعه و نهادینه کردن طب سنتی ایرانی*

چکیده

در این خلاصه سیاستی، چارچوب کلان راهبردی و عملیاتی برای بازشناسی، تبیین، ترویج، توسعه و نهادینه کردن طب سنتی ایرانی، با استفاده از مجموعه شواهد معتبر علمی هماهنگ با طب متداول و ظرفیت‌های هم‌افزای آن به منظور تحقق سیاست‌های کلی سلامت و سایر اسناد راهبردی مرتبط ارائه شده است.

کلید واژه‌ها: پزشکی سنتی، پژوهش عملیاتی، سیاست بهداشت

بیان مسئله

ارائه چارچوب کلان راهبردی و عملیاتی برای بازشناسی، تبیین، ترویج، توسعه و نهادینه کردن طب سنتی ایرانی، در راستای تحقق سیاست‌های کلی سلامت و سایر اسناد راهبردی مرتبط (نقشه جامع علمی کشور - نقشه جامع علمی سلامت - سند ملی گیاهان دارویی و طب سنتی)

هدف

نحوه استفاده از مجموعه شواهد معتبر علمی که هماهنگ با طب متداول و با استفاده هم‌افزا از ظرفیت آن، از طریق نظام ادغام یافته آموزش و پژوهش در مراقبت‌ها و خدمات سلامت، موجب تحقق سیاست‌های کلی سلامت و سایر اسناد راهبردی مرتبط می‌شود.

راهبردها

بازشناسی. منطبق با ادله و شواهد معتبر علمی و ارائه شیوه‌ها و مستندات علمی و پژوهشی روزآمد در موارد زیر:

- ارزش‌های انسانی - اسلامی؛ سلامت معنوی، اخلاق حرفه‌ای و پزشکی اسلامی؛
- تأکید بر ارتقای سلامت، پیشگیری و سبک زندگی سالم ایرانی -اسلامی؛
- جامع‌نگری، جامعه‌نگری و عدالت در سلامت؛

تبیین. آموزه‌ها و مفاهیم مذکور در بند یک، به صورت مستقل یا تلفیقی، به صورت شفاف، با استفاده از شیوه‌ها و واژه‌های معتبر و روزآمد علمی، و استفاده منطقی از آموزه‌های معتبر علوم انسانی و سایر رشته‌های مرتبط، و تبیین شفاف مفهوم "کل‌نگری" و سایر اصول، معیارها و ارزش‌های معتبر مبتنی بر شواهد طب سنتی ایرانی.

ترویج

- تدوین، ابلاغ و رعایت شیوه‌نامه استفاده از ظرفیت‌ها، ترویج دستورات، تجویز داروها، درمان‌ها و تدابیر مبتنی بر شواهد علمی روزآمد طب سنتی ایرانی و ارائه آن منحصراً در قالب نظام ادغام‌یافته آموزش و پژوهش در مراقبت‌ها و خدمات سلامت،
- ترویج علمی و گسترده کشت گیاهان دارویی مؤثر تحت نظر وزارت کشاورزی

توسعه و نهادینه‌سازی

- مشارکت و کمک به پیشرفت با رویکرد خودکفایی، استقلال علمی و نیل به مرجعیت علمی در حوزه سلامت.
- تعامل و تبادل منطقی میان طب سنتی و طب متداول و تجربیات سایر کشورها برای هم‌افزایی.

تبصره

اصلاح تغذیه و سبک زندگی، توسعه نوآوری‌های علمی و فنی در تولید و عرضه فرآورده‌های دارویی سنتی با رعایت اصول و علمی روزآمد و ارائه آن فقط در مراکز مجاز، استانداردسازی و روزآمد کردن روش‌های تشخیصی و درمانی طب سنتی و فراورده‌های مرتبط با آن، جلوگیری از دخالت‌های غیرعلمی در امور دارویی و پزشکی و سایر اقدامات مرتبط با طب سنتی ایرانی، برعهده و تحت نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود. والسلام.

* این سند محصول مذاکرات علمی انجام شده در فرهنگستان علوم پزشکی است که توسط هیئت رییسه جمع‌بندی و در معاونت علمی تنظیم شده است.

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-18]

Policy Brief

Recognition, Explanation, Promotion, Development and Implementation of Iranian Traditional Medicine*

Abstract

In this policy brief, the macro-strategic and operational framework for recognizing, explaining, promoting, developing and implementing Iranian traditional medicine, by using a set of credible scientific evidences in line with conventional medicine and its synergistic capacities is presented in order to implement general health policies and it's related documents.

Keywords: Health Policy, Operations Research, Traditional Medicine

* The backbone of this document is scientific discussion in Academy of Medical Sciences. The conclusion is made by the Board of Directors and the Vice President of Academy sets it.

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-18]